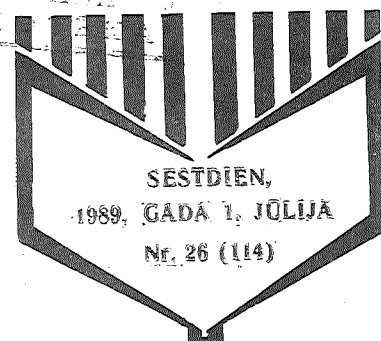

JAUNAIS CELS

SESTDIEN,
1989. GADĀ 1. JŪLIJA
Nr. 26 (114)

Cena 2 kap.

AGROFIRMAS «SARKANAIS OKTOBRIS» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Grieze pārbauda plāvumu

Sogad ievērojami ātrāk pie darba ķērušās lopbarības sagādes mehanizētās vienības. Ja citreiz ar mudināšanu bija jāpanāk, lai zāļu plauju sāktu to ziedēšanas laikā, tas ir, ap Jāņiem, tad šogad pati daba likusi but izveicīgākiem. Acu priekšā izzūd rudzu zaļais krāsojums, un tā vietā parādās dzeltenie un vaska gatavības toni, dažos laukos vasaras kvieši jau nodzeltējuši, tiem pa pēdām steidz arī pirmie iesētie mieži. Tas viss mudina lopbarības gādātāju ikdienas soli — ja laiks ir nepastāvīgs, viņi gatavo skābsienu, ja saule sāk

staigāt pa zemi — krāj saušā siena tonnas. Viss ar pienācīgu cieņu tiks novērtēts garajos rudenī, ziemas un pavasara mēnešos.

Augu dienu laukos strādā tehnika, saules tveicīgajos staros mehanizatoriem nav laika atlikt muguras. Viņi abos saimniecības ražošanas iecirkņos ir no agra rīta līdz vēlam vakaram. Katru dienu tiek uzskaitīti un vērtēti veikumi, izdarītas korektīvas, operatīva pārkārtošanās, pielāgojoties laika apstākļiem. Ļoti svarīgi ir maksimāli izmantot iespējas, lai nepazūst ne viena

tiem barības krājumiem.

Vakaros, kad traktoru balsis apklus, miglas olīvuos slēpdamās, savas dziesmas atsāk griezes. Tām labāk patīk nenoplautās plāvās, bet tehnika neatlaidīgi nāk virsū un jāmeklē aizvien klusāki un nomaļākie stūrīši. Griežu dziesmās tagad skan zēlabas par zaudētajām plāvbām, putni pārtekalē plāvumu, it kā pārbaudot, bet tur viss nostrādāts godam — noplauts gludi, novākti tiri.

Sovasar siena paredzēts sagatavot 1800 tonnas.

ir jau ap tūkstoši, un tas liecina, ka līdz šim sausu dienu bijis ne sevišķi daudz. Veiksmīgāk ir ar skābsienu gatavošanu, kur darbs mazāk atkarīgs no saules dāsnuma — tā ap pusotra tūkstoša tonnām no plānotajām 7450. Lopbarības sagāde sākās agri, bija «kā pa Jāņiem», bet tehnika nedīkoja: sagatavotas ap 3000 tonnām skābbarības, plāns — 2060 tonnas.

Laiks nosaka tempus un darbu tehnoloģiju, lopbarības sagādes gaitu pastāvīgi kontrolē speciālisti un kolhoza valde.

A. MEZMALIS

Gauši nāca, drīz aizgāja Tā lielajā Jāņa nakts...

Ziedlēm Jāni
kaisījāmi(!),
Peterīti lapīnām(!),
Jēkabīnu kaisīsim(!)
Ar tām rudzu vārpiņām.
Ir izskanējušas ligo-
dziesmas, nodzisušas
Jāņugunis. Ikgadējie
Ligo svētki nu jau ir
aiz muguras...

Bet 23. jūnija vakarā Riebiņu ciema ledzīvotājiem bija iespēja kopā svinēt gaišos vasaras saulgrīžu svētkus. Kādreizējais vecās Riebiņu skolas stadions jau sen nebija pulcējies tik daudz cilvēku. Organizatori nebija pat cerējuši uz tādu atsaucību.

Kā jau Ligo svētkos pieņemts, arī to vakar dega Jāņu uguns, skaltas un valdzinošas ligo-dziesmas skandēja Riebiņu ciema etnogrāfiskais ansamblis. Svētku

dalībniekus laipni uzņēma Jāņa māte un Jāņa tēvs. Neizpalika, protams, arī Jāņu siers un alus. Līgotājiem bija iespēja izvingrināt kājas jautrā dejas solī, izlocīt balsis dziesmās.

So svētku organizēšanā lielu palīdzību pelnījuši agrofirmas partijas komitejas sekretāre un kolhoza komjaunieši. Ipaši pateikti gribas Riebiņu ciema etnogrāfiskajam ansamblim un kultūras nama vokāli instrumentālajiem ansambļiem.

Lai šādi Ligo svētki parkā kļūst par labu tradīciju! Līdz nākamajai Jāņu dienai!

G. BIKOVSKA,
agrofirmas «Sarkana
Oktobris» komjaunatnes komitejas sekretāre

Svētku dienas

šķiet, vienmēr aizsteidzas pārāk ātri, bet dzīve jau sastāv galvenokārt no darba dienām. Tās cilvēku dara tādu, kādu viņš pats ceļu izvēlējies. Atzīmējuši savas kolektīvās saimniecības jubileju, atkal ar darbu iesolojam jaunā cē-

lienā. Nav vairs aiz kalniem arī līdz zelta jubilejai.

Svētku reizē plašais agrofirmas kultūras nams bija pilns, daudzi bija iekārtojušies arī uz balkona. Tādās reizēs skaidri var izjust, ka mūsu nav maz. Netrūkst arī draugu. Zālē bija jaunas sejas, un mums

prieks par jauno maigū, bija vīri un sievas, brūni iedeguši saulē, uz kuru pleciem tagadējais kolhoza darbu smagums un sirmgalvji, kuriem atnākt no savām tālajām viensētām pa spēkam vienīgi tik lielu svētku reizē. Bet tieši viņiem, šiem pirmajiem kolhozniekiem, tad arī tika veltīta lielāka uzmanība, viņi un viņu padarītais bija visu uzmanības centrā.

MANAS JAUNĪBAS
ZEME
+
VINI BIJA
SĀKUMA

2. lappuse

UZTICĪBA AR
LIELO BURTU
+
SEGTO PLATĪBU
ATDEVES ATSĒGA

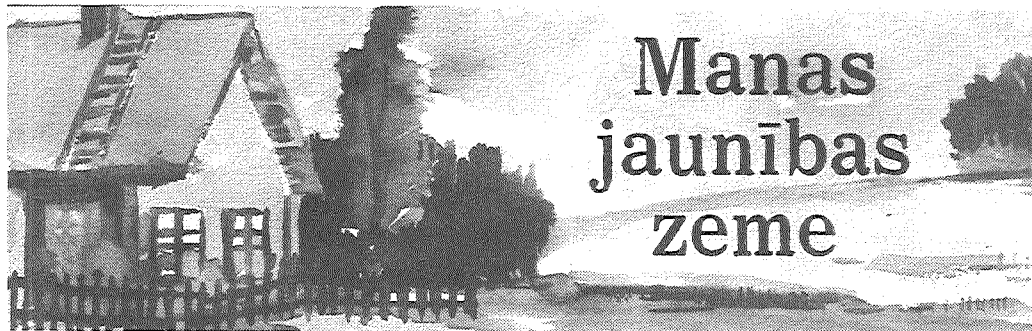
NITRĀTI?
NITRĀTI

3. lappuse

RŪGTA PAMĀCĪBA
+
ROZES
+
TAUTAS GUDRĪBA
PAR LAIKAZĪMĒM

4. lappuse

Manas jaunības zeme

Kolhozs «Naša Rodinā» daļa no tagadējā «Sarkanā Oktobra» — nodibinājis 1949. gada septembrī. Tajā ietilpa septiņas sadzīvas: Muhti, Kostjuki, Novini, Paļša, Skangeli, Riebiņi un Novije Zaseki. Par kolhoza priekšsēdētāju ievēlēja mani. Kolhoza apvienojās 122 personiskās saimniecības. Mums bija 105 zirgi, 22 govys,

15 teļi, 2 cūkas. Kopība šuma nonāca arī inventārs lauksaimniecības darbiem: rati, arkli, ecēšas, zirglietas. Zemnieki bija iesējuši rudzus nākamajam gadam. Savācām vēl papildus rudzus sēklai un apsejām piecus hektārus Skangeli sadzī. Visus darbus darījām ar rokām — plavām zāli un labību, arām un sējām. Darbā gāja visi ve-

die un jaunie. Ģimenes toreiz bija lielas, katrā tīrs un vairāk darbaspējīgu cilvēku. Cēlamies agri un palām darbā, bet mājas atgriezāmies vēlu vakarā. Uz darbu bija jāiet kālām pieci seši kilometri. Par kolhoza priekšsēdētāju es nostrādāju trīs mēnešus. Veselības stāvokļa dēļ biju spiests šo amatu atstāt un pārgāju citā

darbā — par noliktavas pārziņi kurā nostrādāju līdz 1975. gadam.

Kolhoza «Naša Rodina» pilsapulcē par priekšsēdētāju tika ievēlēts Nikolajs Firsovs. Viņš šo amatu ieņēma līdz 1950. gada jūlijam.

Trīs kolhozi «Naša Rodina», Stalina vārdā nosauktais un «Jaunā dzīve» apvienojas, un izveidojās jauna kopsaimniecība — «Krasnij Oktjabri», kurā par priekšsēdētāju ievēlēja Georgiju Siršovu. Tas bija enerģisks, disciplinēts cilvēks. Isā laikā viņš uzcēla graudu noliktavu un liellopu fermu Riebinos.

1950. gadā parādījās pirmā tehnika — kulmašīna «Imanta», HTZ un «Universal» markas traktori. Ar tehniku apieties toreiz laudis neprata, ara

loti nemākulīgi.

Ražas bija zemas: iesējām divus cetnerus, bet no vācām piecus sešus centnerus no hektāra. Pēc šķirošanas pirmo labību nodevām valstij, bet pašiem gandrīz nekā nebalika. 1950. gada, piemēram, uz darbdarbiem sanēmam puskilogramu graudu, un tas jau vēl bija labi. Bet graudus valstij vedām ar zirgiem uz Aglonas staciju. Atpakalceļa vezumā bija minerālmēsli.

Georgijs Siršovs nostrādāja par priekšsēdētāju līdz 1951. gada oktobrim. No kolhoza vadītāja pienākumiem viņu atbrīvoja par nepakļaušanos rajona priekšniecībai.

1951. gada 10. oktobrī par kolhoza priekšsēdētāju ievēlēja Zani Boitmani. 1951. gadā par vienu darbdarbiņu sanēmam 300

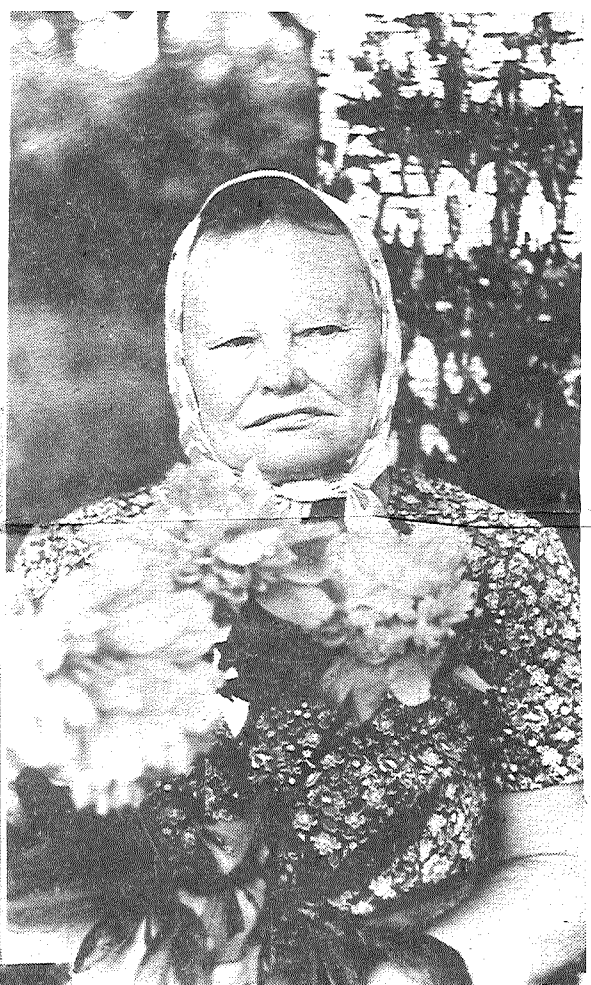
gramus graudu.

1952. gada februārī kolhozam «Krasnij Oktjabri» plevienojās divi citi — «Krasnoje znamja» un «Krasnij partizan». Šis gads kopsaimniecībai bija neražīgs — kopš augusta sāka pastāvīgi līt lietūs un viss aizlīja. Lauki palika nenovākti. Zemnieki par darbdarbiņu nesāņēja neko. Šajā gadā jaunieši sāka doties projām no laukiem uz pilsētu, daļa iesalstījis kokmateriālu sagādē. Kolhoza palika tikai vecie laudis.

No 1953. gada februāra par priekšsēdētāju atkal ievēlēja Nikolaju Firsovu. Viņš nostrādāja līdz 1955. gada aprīlim, kad šajā amatā stājās Romualds Kavinskis. Bet tie jau ir mūsu kolhoza jaunie laiki. Grigorijš STEPANOVS, kolhoza veterāns

Viņi bija sākumā

Maž jau viņu palieks, to, kuri dibināja pirmos kolhozus, strādāja tajos, kuri iestājas pirmajos gados. Gadadienas svētku reizē tika pieminēti:

GRIGORIJS STEPANOVS,

viens no pirmajiem — kolhoza «Naša Rodina» — priekšsēdētājs, tagad gāzes saimniecības vadītājs. Nobeigiem bagātais kolhoznieks. Lielā Tēvijas kara dalībnieks.

NADEZDA CISA,

38 gadi, strādāusi laukkopībā 1. brigādē, arī pašlaik vēl ir kopīgā pulkā, dzīvo skaistā vietā Odūgos.

STEPANS BUMAZKINS,

viņa darba stāžs — 35 gadi, celtnieks. Ja kādam izdotos saskatīt tos kriegļus, ko viņš iemūrējis, vai izsmaz buves, iznāktu iespaidīgs skaistlis.

PĒTERIS LEITĀNS

kolhozā ieradās 1954. gadā kā viens no pirmajiem lauksaimniecības speciālistiem, no tā laika gādus trīsdesmit strādāja par zootehniķi, pēdējā laikā vada saimniecības lielāko piena lopu fermu «Progress».

JANIS MŪRNIĒKS,

darba stāžs kolhozā — 38 gadi, Lielais Rumpos, kad tur stāvēja govys, strādāja par ganu, tagad kopj telus, kuri izvietoti šajā mitnē. Dzīvo viensētā netau.

VALENTINA

MELUSKĀNE

kolhoza nostrādāja 37 gadus, lopkope pēc profesijas, tagad savā viensētā Dakaros pavada pensijas gadus, priecājas par ziediem.

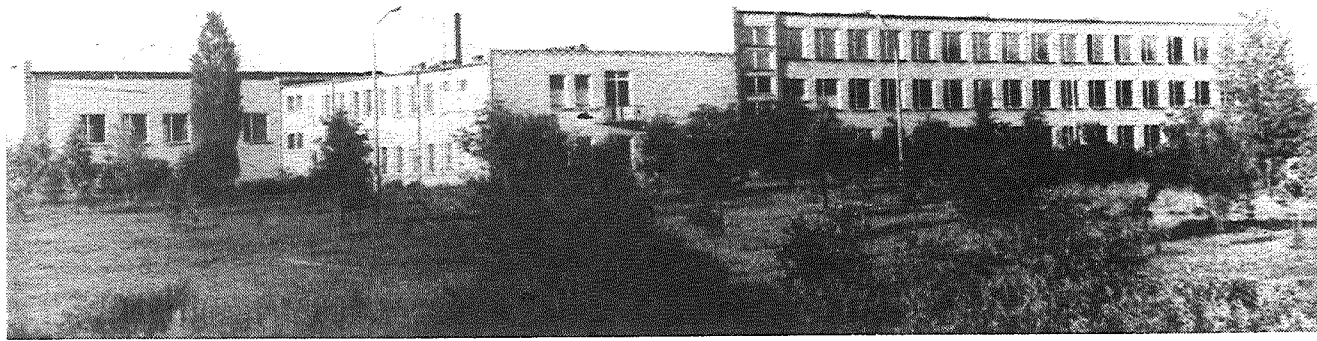
GENOVEFA RŪTKOVSKA

līdz pensijai laukkope darbam kolhoza atdoti 35 gadi, palikusi viena kādreizēlā plaši apdzīvotajā Stabulnieku sadzī.

Jaunais Ceļš

Uzticība — ar lielo burtu

Nepat Riebiņu vidusskola izvadījusi savu 13. izlaidumu. Mūsu absolventu skaits atkal palielinājies. Skola ar lielu uzmanību seko viņu turpmākajam gaitam.

Mami, bijušo audzinātāju, īpaši interese, kādas bijušas 12. izlaiduma pirmas veiksmes un neveiksmes. Pagājušais gads, kopš meitenes balta kleitā un zeni sviņgam kaklasaitēm ar tīram un skaidram domam par lielo dzīvi atstāja skolu un rakstīja tai atvadu vārdus. Kas tad izmainījies šī gada laikā, ka risinājušies četrpadsmit jauniešu darba un mācību ceļi?

Dažiem nodomiem dzīves stingras prasības pārvilka svītru uz zināmu laiku, dažam atlika studijas augstskolā — diemžēl jaatzīst — nepieņemamas sagatavotības, uzņemības trūkuma dēļ. Tad šie jaunieši neatnāca do-

mu par iecerēto merķi — sportu un medicīnu — un grib «sturmēt» augstskolu pēc dienesta armijā.

Pieci zēni līdz dienestam bija strādājuši kolhoza, četri no viņiem jau diene, pārējos iesauks rudenī. Strādāja par mehanizatoriem ar skola iegūtajam tiesībam, arī celtniecībā parādīja nopietnu attieksmi pret darbu, bija izpildīgi. Īpaši jaatzīme V. Tolstopjatovs, A. Givoina, A. Turubanovs, D. Zabalujevs. Tapec arī raksturojumi dienestam bija teicami.

Sajas dienas izlaidumam tirdzniecības skola gatavojas Nina Orlova, kuras turpināka darba vieta bus Silajāni. Olga Borisova pārgāja uz LVFKI neklātieņi, vienlaikus strādājot par treneri. Viktorija Lavrenko «gara gaismu» gūst Gomelas Valsts universitātē. Bet četras meitenes

gatavojas beigt Rīgas vecāko pionieri vadītāju skolu, pašreiz strādā pionieri nometne. Visas viņas — Saša, Irada, Irina, Vija — gatavojas pēc skolas beigšanas nakamgad iestāties pedagogiskajās mācību iestādēs, jo mūžu grib vēlt cildenajam cilvēku audzināšanas darbam. Ticu, ka viņas to izdarīs. Gan sekmes, gan mācību prakses rezultāti, pašu meiteņu uzņemība, arī spējas, nevainojama uzvedība ļauj uz to cerēt.

Joprojām nevaru aizmirst šos iekšēji un ārēji skaistos, gaisos septiņus zēnus un septiņas meitenes. Neviens no viņiem nav novirzījies no nevainojamas uzvedības normām, visi ir apņemības pilni izpildīt savu pienākumu. Loti siltus vārdus gribu teikt Ivanam Daļilovam, kurš macas par sporta treneri

Rīgā un uzrāda labas un teicamas sekmes. Skolas gadu draudzība, sirds siltums, dziļa cilvēcība lai valda starp mums visiem arī turpmāk! Kaut dzīvē dotu laimi, veselību, izturību! Lai arī aizsteigtos dienesta gadi armijā, pietiktu speka, savaldības, izpildīguma grūtajos dienesta uzdevumos! Lai vārdu «Uzticība» vienmēr turētu sirdī ar lielo burtu.

Novadpētniecības pulciņa vārdā velu visiem skolas absolventiem sasniegt iecerēto, ja arī kas uzreiz neizdodas, nealkāpties pirmo grūtību priekšā! Neaizmirstiet, jaunieši, ka jūsu gaitām sekojam mes visi.

V. MICĀNE,

Riebiņu vidusskolas novadpētniecības pulciņa vadītāja

Nitrāti? Nitrāti.

Nitrāti ir normāli vielmaiņas produkti augos. Tās ir neorganiskā slāpekļa dabīgas rezerves, kas turpmākajās augu attīstības fāzēs tiek izmantoti to organisma veidošanai.

Nitrāti uzkrājas lapas, stiebrs, saknes, seklās un augļos. Pēc zinātnieku datiem, viens kilograms sausu bumbieru un aveņu satur no 6 līdz 22 miligramiem nitrātu. Aholos, plūmes, jāņogu un upeņu ogas, mežrozīšu augļos, priadžogas un vīnogas — no 7 līdz 50 miligramiem, ķiršos, erķšogās — 11 līdz 80 miligramu. Tads pats nitrātu daudzums veidojas arī tomātos.

No darzeņu kultūram vairāk nekā citi nitrātus spēj uzkrāt salāti un spināti. Tā salāti, kas audzēti siltumnīcās, viena kilograma var saturēt līdz 7000 miligramu nitrātu (pieļaujamo 1000 miligramu vietā).

Ja slāpekļa meslojums augsnē tiek iestrādāts nevienmērīgi, lielos daudzumos un nesabalansējot to ar fosforu, kālija minerālmēsliem un mikroelementiem, tad darzeņos un kartupeļu bumbuļos uzkrājas nitrāti tādās devās, kas trīs līdz piecas reizes pārsniedz pieļaujamas. Tādos gadījumos tie kļūst par nevelamu, toksisku vielu.

Ja produktos to ir par daudz, tad fajos krasi samazinās askorbīnskābes, cukura, proteīnu saturs. Jaatzīmē, ka nitrozamīnu veidošanās procesu cilvēka organismā aiztur regulāra askorbīnskābes lietošana.

Burkāni, kas sakņu dārzā bija izaudzēti bez minerālmēslošanas, izrādījās absolūti nekaitīgi. Bietes vairāk nekā citi dārzeņi spēj uzkrāt nitrātus. Daži uzskata, ka, lai izaudzētu burkānus, redīsus, bietes, petersīņus un citus augus, kurus cilvēks lieto svaigā veidā, būtu jāizlieto to papildmēslošanā izmantot slāpekļa minerālmēslus.

Taču nedrīkst pārmerīgi daudz izmantot arī organiskos mēslus. Pēc Baltkrievijas zinātnieku domām, optimāla kūrmēslo un komposta deva darzeņkultūram ir seši līdz deviņi kilogrami uz kvadrātmētru.

Vārot kartupeļus un darzeņus, nitrātu saturs tajos samazinās. Tomēr kartupeļu bumbuļus, kuros var būt daudz nitrātu, nedrīkst vārot alumīnija katlā.

Absolūti nepieļaujama ir paaugstinātu slāpekļa meslojuma devu lietošana. Tās gan stipri palielina augu masu, taču samazina produktu un lopbarības barības vērtību. Tadu augus turkiat vairāk bojā kaitēkļi, tie slikti saglabājas.

T. SIRKO

15 kilometru attālumā no Baškīrijas naftnieku galvaspilsētas Ufas, Novocerksku ciematā atrodas siltumnīcu padomju «saimniecība, kas samēra nelielas sēgtās platības iegūst augstas darzeņu ražas. Atklātajās platībās tā nodarbojas ar graudkopību, iegūstot barības bāzi putnkopības attīstībai. Par to šodien mūsu laikraksta šķērs stāsta direktors S. Jusupovs.

Segto platību atdeves atslēga

Ar Lenina un Darba sarkana Karoga ordeni apbalvotās ražošanas apvienības «Bašnefti» padomju saimniecība «Tepličnij» sēgtās platības ražo augstas darzeņus, bet tam arī vienas galu un olas Baškīrijas naftniekiem.

Sēgtās platības aizņem 40 000 kvadrātmetrus, no tiem 1000 m² audzējam ziedus, 1000 m² atveleti bioloģiskajām aizsardzības metodēm un 36 000 m² aug gurķi un tomāti. Bez zemas siltumnīcām ir arī pļevju pavasara siltumnīcas, kuru kopējā platība — 35 180 kvadrātmetri.

Darzenkopības ceļā nodarbināti 122 cilvēki.

Trijos 12. piecgades gados ziemas siltumnīcās ražība pieaugusi līdz 28,2 kilogramiem uz kvadrātmetru, pļevju siltumnīcās — līdz 16 kilogramiem. 1988. gadā šie skaitļi bija attiecīgi 29,9 un 16,6 kilogrami.

Nodarbojamies arī ar šampinjoni audzēšanu. Tie mums aizņem 1200 kvadrātmetrus. Vispār ražošana

gurķu īnatsvars veido 70 procentus, tomāti — 14 procentus, zāle locīni — 10 procentus, garšaugi — petersīli, dilles, salāti, selerijas, redīsi — 5 procentus, šampinjoni — 1 procentu.

Sovhozā apmēram 1071 hektāru aizņem graudaugu kultūras, kas nepieciešamas putnkopības attīstībai. Trijos 12. piecgades gados vidēji esam realizējuši 7341 tūkstoši olu, saražojusi gadā vidēji 1644 centnerus vistas gaļas dzīvsvārā. Pagājušajā gadā šie skaitļi atkal bija visaugstākie — 7117 tūkstoši olu un 1702 centneri vistas gaļas.

Ražošanas rentabilitāte 1988. gadā bija 30,2 procenti, peļņa — 872 tūkstoši rubļu. Gadā katrs strādnieks vidēji saņem 3250 rubļus.

Darzeņu audzēšanai sēgtās platības ir nepieciešama sava īpaša tehnoloģija, kuru ir stingri jāievēro, ja velas gūt labus rezultātus.

Svarīgi ir ievērot prasīgu augseku. Tāpat lielā nozīmē ir vispārīgāko seku izvēle. Agrāk izmantotajām tādās šķirnes kā «Sjurpirz-66», «TSHA-77», «TSHA-23». Šo šķirņu ap-

puteksnēšanai nepieciešamas bites. Bet šim nolūkam vajadzīga laba bāze — dravas. Taču pedējos gados radusies problēma saimniecību nodrošināšanā ar bitēm. Tāpēc kopš 1986. gada izmēģinām jaunas šķirnes, kas ir izturīgākas pret slimībām, ātraudzīgākas un produkcijas kvalitātes ziņā nav sliktākas par tam šķirniem, kuras audze atklātās platībās. Izmēģinām tādās šķirnes kā «TSHA-14», «Gribovčanka», «Aelita», «Birjusa», «Legenda». Šīs šķirnes ir pašapputkņējošas. Domājam, ka turpmāk tieši tās izmantosim savā saimniecībā.

Gurķu stādus dēstām siltumnīcās 30 līdz 35 dienu vecus janvāra un februāra pirmajā dekādē. Lai radītu normālu gaisma režīmu, stādu siltumnīcā izmantojam oaiļu apgaismotumu saskaņā ar stādu audzēšanas tehnoloģiju. Tomātu stādus dēstām pēc 55 dienu veģetācijas februāra pirmajā dekādē.

Pirms stādīšanas siltumnīcās velam sagatavošanas darbu kompleksu. Pildām tās ar svaigu augsni vai organisko mēslojumu, ierīnām tālelementiem (kūdru, zāģu skaidām, salmiem). Pēc tam uzstājam ar arklū PN-3-35 25 līdz 30 centimetru dziļumā. Sāda iekāde aršana veicama «nazoles» veidošanās, tas ir, sablīvās augsnes apakšējie slāņi. Tas pasliktina valēmes un gaisa caurlaidību augsnē. Lai atbrīvotos no šādas negatīvas parādības, mēs tūlīt pēc uzstāšanas augsni ierīnām 70 līdz 75 centimetru dziļumā.

Jau laikus sagatavojam organisko mēslojumu komposta veidā. Tālā ir 50 procenti lieldonu mēslu, 20 procentu kūdras, 5 pro-

centi zāģu skaidu un 5 procentu putnu mēslu.

Svarīga loma ražas izaudzēšanā ir savlaicīgai papildmēslošanai. Papildmēslojuma devas un barības vielu elementu attiecības aprēķinām atkarībā no dotā mēslojuma izlētoluma koeficienta (slāpekli un kāliju — 75 — 85 %, fosforu — 30 — 40 %) un udeni šķīstošo formu izlētoluma koeficienta. Šim nolūkam izdarām attiecīgas analīzes republikas ķīmizācijas stacijā.

Darzeņu audzēšanas laikā, īpaši ziemā, cenšamies uzturēt optimālos augsnes un gaisa siltuma parametrus.

Ciņā pret kaitēkļiem un slimībām darbojas augu aizsardzības dienests 8 cilvēku sastāvā. Pārsvārā izdarām ķīmiskas apstrādes. Ciņā pret nematodi augsni iztvaicējam. Pēdēfā laikā arvien plašāk cenšamies ieviest bioloģiskās metodes. Noorganizēta biolaboratorija, augu bioloģiskās aizsardzības mērķiem, kā jau rakstīju sākumā, esam atvēlējuši vienu siltumnīcu 1000 kvadrātmetru platībā.

Tiek izmantota pilnveida laistīšana. 34 000 kvadrātmetriem iegādātas speciālas šādas laistīšanas iekārtas. Perspektīvā plānojam ar tām apbedāt vienas ziemas siltumnīcas. Šādas laistīšanas efektivitāte ir ļoti liela — 2 līdz 3 kilogrami papildu produkcijas no kara kvadrātmetra.

Salavats JUSUPOVS, ražošanas apvienības «Bašnefti» sovhoza «Tepličnij» direktors

Ufa

NO REDAKCIJAS.

Saimniecības vadītājs beidzis K. Timirjazeva lauksaimniecības akadēmiju Maskavā, savā dzimtajā pusē izvērsis rosīgu darbību. Minēsim tikai dažas šīs saimniecības sadarbības adreses. Lauksaimniecības Urālu zinātniskās pētniecības institūts, Sakņaugu audzēšanas eksperimentālais kombināts Podoljškā, Moldāvijas apūdeņojamās zemkopības un sakņkopības zinātniskās pētniecības institūts, pieredzes

apmaiņas lūmeni — ar padomju saimniecību «Tepličnij» no Voronežas sēgtās augsnes kombināta un Voronežas piepilsētas saimniecību «Sovetskij», mūsu republikas Rīgas padomju saimniecību. Uz abpusēji izdevīgiem noteikumiem Baškīrijas darzeņu un putnu audzētāji vēlētos sadarboties arī ar mūsu firmu, saimniecības pārstāvi ar direktoru Salavatu Jusupovu vadībā, braucot kārtējā pieredzes apmaiņā uz Latviju, domā iegriezties arī Riebiņos.

Ogres rajona RA „Agrokīmija”

Remontdarbnīcās, šoferiem un mehanizatoriem remontdarbos ieviesta beznorikojuma darba samaksas kārtība. Katram strādniekam mēnesim tiek izsniegta darba uzskaites lapa, kurā no rīta vadītājs atzīmē darbā ierašanās laiku un, nobeidzot darba dienu, ieraksta strādnieka nopelnīto al-

darbu, atkarībā no padarītā daudzuma un kvalitātes. Darba uzskaites lapas kalpo kā dokuments algas saraksta sastādīšanai. Beznorikojuma darba samaksa sekmē racionālu darba algas fonda izlietošanu, ceļ darba ražīgumu un katrs strādnieks algu saņem atbilstoši padarītajam.

Ķīmikāliju sajaukēji

Lai nodrošinātu ķīmikāliju kvalitatīvu sajaukšanu un nepiesārņotu apkārtējo vidi, saimniecības var iegādāties speciālus jaukējus: Padomju Savienībā ražotos APZ-12, izgatavotus Bulgārijas TR-STK-4-1 un «Voshod-88». Importētajiem atšķirībā no agrāk saņemtajiem STK-5B ir plastmasas tvertne un vairāki citi uzlabojumi. Aptuvenā cena — 5 — 7 tūkstoši rubļu.

Pasūtījumi adresējami rajona apvienībai «Lauktechnika».

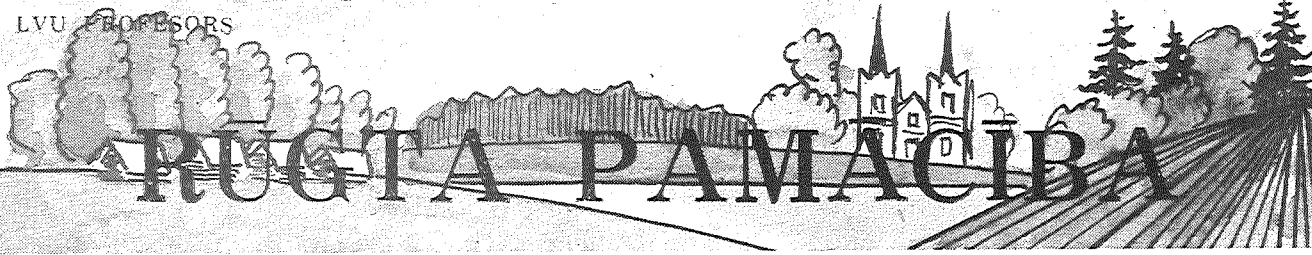
Pamatojoties uz RA «Belgorodhimmaš» šā gada 25. janvāra vēstuli bezūdēns amonjaka iestrādes un transportēšanas mašīnu kalpošanas laiks jāsaik skaitīti no dienas, kad mašīna nodota ekspluatācijā (nevis no izgatavošanas datuma).

E. SVIKIS

Manfreds Šneps,

LVU PROFESORS

5. turpinājums.

Ar asaram acis Trasuns baznīcu atstāja. Tā viņu padzina no baznīcas, no galvenās katoļu baznīcas Latvijā, kura nonāca katoļu rokās tikai pateicoties Trasuna pulcēšanai.

Sīrmajam garīdzniekam pietruka spēka pārdzīvot negodu: pēc divām dienām, trešajās Lieldienās, Francis Trasuns mira. «Maukdams savam mīļotajam sunim uzurni, raksta «Jauna Straume» (1926. g. 23. apr.), «viņš sajuta trieku, pie stenderes piespiedies salīma un pēc dažām minūtēm turpat

uz vietas krita savā dzīvoklī, nepasakot neviena vārda.»

Un nu stājas spēkā Springoviča akta nākošais punkts: «Un, ja viņš — ko lai Dievs nedod — mirst savā sirds nocietinājumā un pirms nāves neatgriezies, viņu nedrīkst glabāt svetos kapos.»

8. aprīlī «Jaunākās Ziņas» sākās ar treknu virsrakstu «Kur apbedīs Franci Trasunu?» un ziņoja:

«Vakar dep. Jezupa Trasuna vadībā notika apspriede, kura piedalījās visi Latgales politisko virzienu un grupu pārstāvji, kā arī Rīgā esošie latgaliešu sabiedriskie darbinieki.

Apspriede nolēma Franci Trasunu guldīt Meža kapos.»

No Rezeknes atnākusi ziņa, ka kategoriski pieprasot, lai Trasuns katrā ziņā tiktu apglabāts Latgalē. «Jaunākās Ziņas» piebilst: «Kara ministrs šodien deva atļauju Fr. Trasunu apbedīt Brāļu kapos Rēzeknē.»

9. aprīlī zvīze ievieto karikatūru «Viduslaiku likumi Latvijā»: resns baznīckungs, stāties baznīcas vārtos, ar rokām stum projām zārku.

10. aprīlī Franci Trasunu izvadīja no Rīgas. Sēru dzīvoklī atvadu runu teica valsts prezidents J. Čakste. Viņš atcerējās kopīgo darbu

Pirmajā Valsts Dome Pēterpīlī, cildināja Trasuna nopelnus Latgales un visas valsts labā, ka viņš bija tas, kas Latvijas ģerbonī novietoja trešo zvaigzni. Pie Saeimas ēkas atvadu vārdus teica Saeimas priekšsēdētājs P. Kalniņš.

No «Jaunākām Ziņām»:

«Zārkam pa priekšu nes katoļu krustu, bet garīdzniecības nav... Uzkrītoši bij, ka lielākā pilsoniskā partija — Zemnieku savienība — ceremonijā nepiedalījās (...)

Sēru vilcienā (...) ieņēmu vietu Saeimas priekšsēdētājs Dr. P. Kalniņš, valdības pārstāvis ministrs V. Rubulis.

ministra biedri A. Velkme un St. Jaunzems un deputāti J. Trasuns, J. Breikšs, D. Nonācs, M. Skujenieks un K. Būvmeisters. Ceļā viņiem Plaviņas pievienojās valsts prezidenta sevišķi pilnvarotais ģenerālis Berkis.

Viļānu rajonā (...) stacijas sagaidītāji pulcētos uz ceļiem uz slapjas zemes skaita lūgšanas.»

Kapos radās sarežģījumi — draudzes dekāns bija licis kapu aizbērt un ar dzeloņdrātīm kapa vietu norobežot.

«Gen. Berkis norīko 24 karavīrus kapa rakšanai.»

Seko daudzo kapa runu uzskaitījums.

«Stud. Reidzāns pārmet baznīckungiem Trasuna vaišanu un studentu vārdā dod svinīgu solījumu turēt svētu viņa piemiņu un sekot viņa centieniem.»

Pēc dažām dienām Jezups Trasuns, aizgājēja brāļa dēls, saņēma Raiņa vēstuli no Itālijas:

«Mentonā, 1926. g. 14. aprīlī.

Ļoti cienīto, dārgo kolēģi!

Atļaujiet ar šim rindinām griezties pie Jums kā mūsu neaizmirstamā Franča Trasuna tuvākā radnieka, lai izteiktu tās sāras, kuras es jūtu līdzī visplašākām Latvijas aprindām par lielo zaudējumu. Francis Trasuns bija pirmais latgalietis, kas meklēja un atrada ceļu uz saprašanos starp divām šķirtām tautas daļām. Savā skaidrā un gaišā politiskā gaitā viņš vienmēr tuvāk nāca tautas plašai masai un viņas dēvēlei, tika aizvien demokrātiskāks un progresīvāks. Tāda gaita dota tikai retam. Un viņš bija reta, stipri izteikta parādība, kura spēja upurēties par saviem uzskatiem.

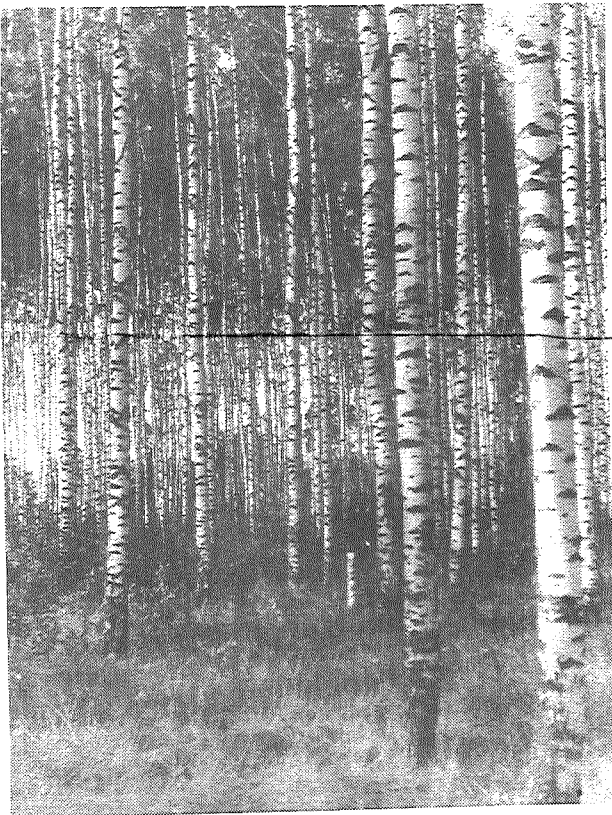
Viņa piemiņa paliks ne vien Latgalē, bet arī Latvijā. Visā augstcienībā

Jūsu J. Rainis.

Un tomēr kauna lieta bija notikusi: Francis Trasuns — katolis no katoļiem — bija glabāts nesvētītā zeme.

No beigums sekos.

ROZES

Dzimtenes bērzi.
G. VILCĀNA foto

Tikko rozēm sāk veidoties un augt jaunie dzinumumi, var veidot krūmus. Sajā nolūkā dzinumus, kas attīstībā apsteiguši pārējos, apkniebj, lai apturētu to augšanu un izveidotu simetrisku krūmu. Pirmajā stādīšanas gadā krūmiem izkniebj vai izlauz arī daļu pumpuru. Vasaras laikā regulāri jāizgriez mežena atvases, kas potētajām vietām un ļoti novājina augu.

Pirmajā vasaras pusē var iag kārtīgi iridnāt augsni 8 līdz 10 centimetru dziļumā, izravēt nezāles, nosegt augsni ar kūdru, lai pasargātu rozes no parkaršanas. Rožu dobi divas trīs reizes sezonā iāpārrok ar lāpstu 20 līdz 25 centimetru dziļumā. Augustā augsnes apstrādi pārtrauc, citādi dzinumumi sāk augt un līdz ziemai nepagūst nobriest.

Rozes laista no maija līdz augustam ik pēc katrām desmit dienām, sausā, karstā laikā biežāk — ik pēc četrām piecām dienām. Jālaista bagātīgi — uz katru augu jāizlieto seši līdz desmit litri ūdens (atkarībā no krūmu

vecuma). Neliela un bieža laistīšana nedod nekādu labumu, pat ir kaitīga. Rozes laista dobitēs vai vadzīnās starp rindām. Pusotra — divus mēnešus pirms aukstuma iestāšanās laistīšanu pārtrauc.

Pirmo papildmēslojumu rozēm dod aprīlī pēc tam, kad veiktā krūmu apgriešana. ar aprēķinu, lai uz kvadrātmetru iznāktu 20 — 30 gramu. Tos kaisa mitrā augsnē pa rindām vai arī apkārt augiem, 10 — 15 centimetru attālumā no stumbra. Pēc tam iestrādā 5 līdz 10 centimetru dziļumā. Slāpekļis nepieciešams jaunu dzinumumu veidošanai. Ja slāpekļa mēslojuma ir par maz, augiem dzeltē lapas, reizēm tās pat nobirst, ziedu ir nedaudz. Taču kaitīgs ir arī slāpekļa pārmērs — tad dzinumumi sāk augt pārlietu strauji, bet ziedēšana aizkavējas.

Otro papildmēslošanu rozēm izdara pumpuru veidošanās laikā. Augi ļoti labi reaģē uz vircu (viena daļa govju mēslu uz desmit daļām ūdens ar pelnu piedevu).

Jaņem vērā, ka bagātīga ziedēšana vasaras beigās rozēs novājina un tām samazinās salizturība, tāpēc šajā laikā daļu pumpuru vajag izkniebt. Augus novājina arī ziedu nogriešana uz garajām atvasēm, tāpēc vasaras beigās tos labāk vajag nogriezt īsi.

Var izmantot vistu mēslus attiecībā 1:12. Laista parasti pēc lietus: vienu spaini maisījuma uz četriem — pieciem augiem. Ja nav organisko mēslu, dod minerālmēslu maisījumu: 30 gramus fosfora, 20 gramus slāpekļa, 40 gramus kālija minerālmēslu uz 1 kvadrātmetru.

Trešo papildmēslojumu dod slāpekļa, fosfora un kālija minerālmēslu uz vienu kvadrātmetru.

Vēl viena papildu mēslošana septembra sākumā vai vidū ar fosfora (20 gramu) un kālija (40 gramu) minerālmēsliem veicinās dzinumumu nobriešanu un sagatavos tos ziemai.

Jāņem vērā, ka bagātīga ziedēšana vasaras beigās rozēs novājina un tām samazinās salizturība, tāpēc šajā laikā daļu pumpuru vajag izkniebt. Augus novājina arī ziedu nogriešana uz garajām atvasēm, tāpēc vasaras beigās tos labāk vajag nogriezt īsi.

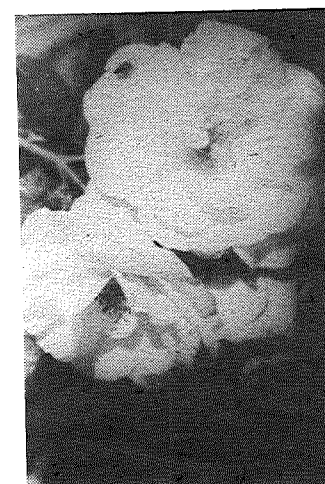
Apsveikumi

Vecam būt — tā nav nekāda māka,
Un vēl mazāks nopelns — jaunam būt.
Māka ir, kad mūža rudens sākas,
Jaunākam ar katru gadu kļūt.
Jaunam kļūt — tas nozīmē: ko jaunu
Atlaž sevi rast un citos gūt.
Un, ja tā, tad gadus neņem jaunā —
Vecums palīdz mūžam jaunam būt.
(A. Imermanis)

vas jubilejas svēti jūlijā —
80 gadus
ANNA SONDORĒ,
70 gadus
PETEDIS STABULNIEKS,
65 gadus
OLGA UTINĀNE,
60 gadus
JANDVĪGA KOLODINSKA,
55 gadus
LIDIJA NIKOLAJEVA,
50 gadus
ZĀIDIDA MELUŠKĀNE,
PĒTERIS CISS.
Labu veselību, dzīvespriecību, lai Jums visiem vēl agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kolektīvs

Kino jūlijā

- «Papuciši», Francija,
- «Karalis Kongs dzīvo», ASV, «Ceturta vara», Francija,
- «Nokaut pūķi», 1. un 2. sēr., PSRS, VFR,
- «Inspektors bez ieroča», Bulgārija,
- «Dzindzera un Freds», VFR,
- «Mīlas spēks», 1. un 2. sēr., Indija,
- «Uz visu banku — II jeb Pretsitiens», Polija,
- «Ar viriešiem nav viegli», Dienvidslāvija,
- «Afrodītes pārsteigums», Francija,
- «Mazā Vera», 1. un 2. sēr., M. Gorkija st.,
- «Diskodejotājs», 1. un 2. sēr., Indija,
- «Kailā mīla», Francija,
- «Kaku slazds», Ungārija, Kanāda, VFR,
- «Cilvēks orķestrī», Francija,
- «Tas notika Parīzē», Kanāda, Francija,
- «Kordebalets», 1. un 2. sēr., ASV,

KOSA PLAVA, KAD NOPLAUTA,
VEL JO KOŠA, KAD SAGRĀBTA,
TAD BIJ' KOŠA, VEL JO KOŠA,
KAD SAMETA KAUDZĪTE.
(T. dz.)

Redaktors A. RANCĀNS

Tautas gudrība par laikzīmēm

Tagad arvien biežāk vēršamies pie senatnes, pie tautas novērojumiem par dabu, laika apstākļu atkarību no dažādām dabas parādībām. Turpmāk periodiski stāstīsim par to.

Ir zināms, ka laika apstākļus ietekmē Mēness fāzes. Tas apstiprināts arī daudzās tautas parunās: «Jauns mēness atnes citu laiku», «Ja jaunā mēnesī pūs ziemelis — gaidāms

aukstums», «Jauns mēness augstu debesīs — būs auksts laiks, zemu — būs silts laiks».

Vienas Mēness fāzes laikā līdz nākamajai laiks noturas vienāds samērā stabili, īpaši vasarā. No aprīļa līdz augustam vislietainākā Mēness fāze ir pirmā. Otrās fāzes laikā maijā, jūnijā un augustā arī pārsvarā ir apmākušās un lietainas dienas. Pilnmēness, tas ir, trešā fā-

ze, no pirmās un otrās atšķiras ar to, ka šajā laikā aprīlī, maijā, jūlijā un augustā pārsvarā ir sauss laiks. Pēdējā Mēness fāzē no maija līdz augustam vairāk ir dienu, kad nelīst.

Par negaisu var teikt šādu novērojumu: kur tas pavasarī pirmoreiz nograndīs, tur būs bieži viesis visu pavasari, vasaru un rudeni. Ne-

gaisa mākoņus īpaši pievelk lielas ūdenskrātuves un ledāju laikmetā radušās gravas. Pirmā negaiss nosaka, kāda būs vasara. Ja negaiss atnāk no ziemeļiem — vasara gaidāma silta, ja no dienvidiem — auksta.

Un vēl dažas pazīmes. Ja akmeņi «svīst», tas ir, kļūst mikli sausā laikā, tad drīzumā gaidāms lietus. Tāpat reaģē arī silikāta kļieģeli.

JAUNĀIS
CEĻŠ

Laikraksts «Jaunais Ceļš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdienās.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Sarkanais Oktobris». Telefons redaktoram un nodaļas vadītājam — 56732

Pasūt. 772

Met. 1100

Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.